

Žiaci majú za sebou vedeckú superškolu

(15.04.2014; www.sme.sk; Človek, 17:43, s. -; (ved))

Špičkoví slovenskí vedci svetovej úrovne ukazovali deťom, prečo sa veda vyplatí.

Foto: **Michaela Platznerová**

BRATISLAVA. Ako predstaviť žiakom vedu? Napríklad ich zavoláte do prednáškovej miestnosti a necháte hovoriť špičkových odborníkov. Taká je myšlienka takzvanej "superškoly", ktorá po nultom ročníku pokračovala svojim prvým riadnym rokom.

Do projektu sa teraz zapojilo dvetisíc päťsto pätnásť žiakov druhého stupňa: šiestaci, siedmci a ôsmaci teraz pracujú na projektoch, ktorými chcú uspieť v záverečnej etape a zúčastniť sa sústredujú na zámku v Smoleniciach. Najšikovnejší získajú hodnotné ceny.

Špičkoví vedci

Najskôr si však počas šiestich hlavných prezentácií žiaci vypočuli v DK Zrkadlový háj špičkových vedcov zo Slovenska, ktorí vysvetľovali problematiku viac ako štyrom stovkám žiakov naraz.

Hostom úvodnej prednášky bol Dušan Chorvát z Medzinárodného laserového centra, ktorý superškolu otvoril veľkolepo - usporiadal pre žiakov laserovú šou, ktorú prepojil s vysvetlením fungovania laserov a predstavil im fotoniku ako zaujímavú vedu.

Zuzana Kusá (Sociologický ústav SAV) prišla na prednášku skromne, na bicykli a prednáškou dala vzťahom medzi ľuďmi konkrétny, vedecký a poučný zmysel. Vyžiadaní najmladší prednášajúci Daniel Nagaj (Fyzikálny ústav SAV) s témou "Z čoho sa skladá svet" využil svoje dirigentské skúsenosti a publikum spolu s ním skladalo a rozkladalo svet.

Fedor Gömöry (Elektrotechnický ústav SAV) prednášal nielen o svojom najvýznamnejšom objave neviditeľného plášt'a, ale aj o supravodivosti, ktorú demonštroval na hmatateľnom prípade levitácie. Vojtech Rušín (Astronomický ústav SAV) ukázal najmodernejší výskum našej najbližšej hviezdy.

Takýto "školský rok" uzavrel ukážkou expedičného života a najmodernejšieho výskumu evolúcie Peter Vršanský (Geologický ústav SAV), ktorý žiakom ukázal najväčší kus jantáru. Za najlepšie otázky si po každej prednáške tí najzvedavejší žiaci odniesli pekné knihy.

Navštíviť deti

Pri prezentáciách na školách sa vďaka Mariánovi Melovi, Lucii Fojtíkovej a Miriam Kristekovej (Geofyzikálny ústav SAV, UK) žiaci zoznámili so zemetraseniami a prírodnými katastrofami svetového aj slovenského rozsahu, ale najmä hravou formou a s použitím najmodernejších prístrojov pochopili ako vznikajú.

Pri prezentáciách o najmodernejších výsledkoch skúmania histórie **Bratislavy** z čias Keltov, Germánov a Slovanov sa od Pavla Jelínka dozvedeli, že hradný vrch je takmer kontinuálne obývaný už skoro 3-tisíc rokov.

Miroslav Boča (Ústav anorganickej chémie SAV) si v prednáškovom maratone vyskúšal rozdiel medzi "lepšími" triedami, z ktorých žiaci podľa vlastných slov odchádzali "veľmi nadšení" a za ktoré pedagógovia nadšene ďakovali a "problematickými", kde sa započul pri akčných experimentoch s plynmi.

Mladá doktorandka Kristína Čevorová (Matematický ústav SAV) sa pokúsila žiakov vtiahnuť do vedného odboru matematika prostredníctvom pytagorejcov a ich začiatkov s počítaním a číslami. Žiakov zaujalo najmä vysvetľovanie zlomkov pomocou hudobného nástroja - gitary, ktorú si so sebou matematicka priniesla.

Napokon predseda SAV Jaromír Pastorek a **starosta Petržalky Vladimír Bajan** ocenia víťazné tímy, ktoré sa zúčastnia sústredujú na Smolenickom zámku.

Projekt vychádzajúci z koncepcie rôznych programov UNESCO a regionálneho rozvoja bude pokračovať opäť v ďalšom školskom roku 2014/2015.